

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СХОДОЗНАВСТВА І
СЛОВ'ЯНСЬКОЇ ФІЛОЛГІЇ
КАФЕДРА КИТАЙСЬКОЇ ФІЛОЛГІЇ**

КУРСОВА РОБОТА

з китайської філології
на тему:

**СТИЛІСТИЧНІ АСПЕКТИ ПУБЛІЦИСТИЧНИХ ТЕКСТІВ З
ВІЙСЬКОВОЇ ТЕМАТИКИ В КИТАЙСЬКИХ ЗМІ**

Каменної-Кателевської Ксенії Олександрівни

Студентки III курсу групи Пкит 05-19

Спеціалізація 035.06 Східні мови і літератури

Філологія (переклад (китайська))

Науковий керівник: к.ф.н. Костанда І. О.

Національна шкала _____

Кількість балів _____ ЄКТС _____

Члени комісії

_____
(підпис) (прізвище та ініціали)

_____
(підпис) (прізвище та ініціали)

_____
(підпис) (прізвище та ініціали)

ЗМІСТ

ЗМІСТ.....	1
ВСТУП	2
РОЗДІЛ 1. ПУБЛІЦИСТИЧНИЙ СТИЛЬ СУЧАСНОГО КИТАЮ: ПОХОДЖЕННЯ ТА РОЗВИТОК	4
1.1. Публіцистичний стиль у китайській мові.....	4
1.2. Стилiстичнi особливостi висвітлення воєнних дiй у ЗМi iнших країн свiту.....	11
Висновки до роздiлу 1	15
РОЗДІЛ 2. СТИЛІСТИЧНІ ЗАСОБИ ВИСВІТЛЕННЯ ВОЄННИХ ДІЙ В КИТАЙСЬКОМУ МЕДІА ДИСКУСІ.....	17
2.1. Використання лексико-фразеологічних засобів.....	17
2.2. Використання граматичних засобів	22
Висновки до роздiлу 2	29
ВИСНОВКИ.....	31
论文摘要	33
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	34

ВСТУП

Військові дії завжди цікавили засоби масової інформації по всьому світу. Те, як ЗМІ висвітлюють військові дії, може формувати громадську думку, впливати на політичні рішення та загальне сприйняття військової могутності країни. У Китаї ЗМІ відіграють особливо важливу роль у висвітленні військових дій, а розуміння того, як китайські ЗМІ висвітлюють і обговорюють військові питання, має вирішальне значення з огляду на зростаючу військову міць і міжнародний вплив Китаю. Вивчення мовних аспектів журналістських текстів на військову тематику в китайських ЗМІ є особливо актуальним для перекладачів. Перекладачі повинні не лише досконало володіти мовами оригіналу та перекладу, але й мати глибоке розуміння культурного, політичного та соціального контексту, в якому були створені ці тексти.

Актуальність роботи обумовлена посилюванням глобального впливу Китаю, а розуміння лінгвістичних стратегій, що використовуються у висвітленні військових питань у китайських ЗМІ, стає все більш важливим. Зі зростанням військової могутності Китаю мова, що використовується в журналістських текстах на військову тематику в китайських ЗМІ, має значний вплив на внутрішню і міжнародну військову політику Китаю, а також на глобальне сприйняття ролі Китаю у світових справах. Аналізуючи лінгвістичні особливості цих текстів, ми можемо отримати уявлення про те, як китайські ЗМІ висвітлюють військові питання, і як ці вони можуть впливати на громадську думку як у Китаї, так і за кордоном.

Метою роботи є багатоплановий аналіз стилістичних аспектів публіцистичних текстів з військової тематики в китайських ЗМІ. Визначити лінгвістичні особливості, використані в цих текстах, і дослідити, як ці особливості впливають на загальний зміст і тональність текстів.

Виходячи із зазначеної мети, можна виділити наступні **завдання**:

- ✓ Розглянути наявну наукову літературу за темою роботи.

- ✓ Дослідити історію розвитку публіцистичного стилю в Китаї.
- ✓ Ознайомитись з особливостями публіцистичного стилю в китайській мові.
- ✓ Описати та порівняти основні стилістичні засоби публіцистичного стилю в статтях китайських ЗМІ.
- ✓ Дослідити, яким чином мова сприяє зображенню військових питань у китайських ЗМІ.

Об'єктом дослідження є публіцистичні тексти на військову тематику, які публікуються в китайських ЗМІ.

Предмет – стилістичні аспекти китайського публіцистичного тексту на військову тематику.

Для вирішення поставлених завдань в роботі використовувалися наступні **методи дослідження**: аналіз літератури по темі дослідження; описовий метод для опису та систематизації явищ у тексті; зіставний метод для порівняння текстів між собою; структурний метод для аналізу структури тексту та взаємозв'язків між його частинами.

Практичне значення цього дослідження полягає в тому, що його результати можуть бути використані у викладанні таких дисциплін як: “Практичний курс перекладу з китайської мови” та “Стилістика китайської мови”.

Матеріалом цього дослідження послужили статті на військову тематику китайських інтернет-видань, таких як China News, CCTV News, Xinhua, HNR, Huanqiu Wang, а також Tengxun Wang.

Структура. Робота складається з вступу, двох розділів, висновку, анотації та списку використаних джерел. Обсяг роботи складає 33 сторінки.

РОЗДІЛ 1. ПУБЛІЦИСТИЧНИЙ СТИЛЬ СУЧАСНОГО КИТАЮ: ПОХОДЖЕННЯ ТА РОЗВИТОК

Розуміння історичних та культурних чинників, які вплинули на китайський публіцистичний стиль, є важливим для аналізу сучасного медіа-дискурсу на такі теми, як політика, економіка та військова справа. Це особливо актуально з огляду на важливість цих тем у сучасних китайських медіа та роль, яку відіграють ЗМІ у формуванні громадської думки та впливі на політику. Вивчаючи походження і розвиток китайського публіцистичного стилю, ми можемо отримати уявлення про те, як китайські журналісти підходять до цих питань і висвітлюють їх, а також про те, як на китайські медіа впливають як внутрішні, так і зовнішні чинники.

1.1. Публіцистичний стиль у китайській мові

Розвиток китайських ЗМІ протягом тривалого періоду відіграв значну роль у формуванні публіцистичного стилю китайської мови. У 19 столітті західні країни заснували газетну індустрію в Китаї в рамках своєї колонізаційної політики. Вони працювали в Китаї понад століття, до створення Китайської Народної Республіки.

Перша сучасна китайська газета, 察世俗每月統紀傳 – *chá shìsú měiyuè tǒng jìchuán*, або “Китайський щомісячний журнал”, була заснована Робертом Моррісоном в Малакці, Малайзія в 1815 році, з метою сприяння християнській евангелізації. Щомісячний журнал 東西洋考每月統記傳 – *dōng xīyáng kǎo měiyuè tǒng jìchuán* (Східно-західний щомісячний журнал) був заснований у Гуанчжоу Карлом Гютцлаффом у 1833 році і став першою сучасною китайською газетою, що виходила в Китаї, зосереджуючись більше на політичних питаннях. У 1850-х роках китайські газети з'явилися в Гонконзі, в тому числі 遐邇貫珍 – *xiá ěr guàn zhēn* (Китайська періодика), яка підтримувала британську колонізацію і висвітлювала повстання Тайпінів.

В 1920-х роках в Гуанджоу іноземні газети з'явилися завдяки тому, що

це було єдине місце в Китаї, де іноземці могли жити і торгувати до початку Опіумної війни. Відома як перша англомовна газета Китаю “The Canton Register” (廣州記錄報 – *guǎngzhōu jìlù bào*) була заснована в Гуанчжоу в 1827 році і виступала за жорстку політику щодо Китаю. Інші англомовні газети, такі як “Guangzhou Weekly” і “Chinese Repository”, були засновані в 1830-х роках і зосереджувалися на соціальних питаннях та інформації, пов'язаній з Китаєм. Видавнича індустрія Макао також процвітала завдяки першій газеті “Abelha da China”. Іншомовні газети забезпечили платформу для обміну інформацією та ідеями щодо релігійних, політичних і комерційних питань у Китаї.

З розширенням іноземних колоніальних сил газетна діяльність перемістилася з Гонконгу до Шанхаю, де іноземні бізнесмени заснували такі відомі китайські газети, як “Шень Пао” (申報 – *shēn bào*), “Цзілінь Хубао” (字林滬報 – *zìlín hùbào*), та “Сіньвеньбао” (新聞報 – *xīnwénbào*), щоб розширити ринок у Шанхаї.

Після Опіумних війн на сучасну газетну індустрію Китаю вплинула поступова відкритість країни для іноземних інвесторів. Іноземні місіонери принесли до Китаю сучасний газетний менеджмент і заснували нові газети, які поширювали західну науку, технології та культуру.

Під час китайсько-японської війни китайський народ прагнув позбутися феодальної системи, що призвело до появи соціальних реформаторів. Кан Ювей був відомим китайським буржуазним реформатором, який заснував газету “Міжнародний огляд” (萬國公報 – *wànguó gōngbào*) у серпні 1895 року. 1895-1898 роки стали піком заснування китайських газет, коли інтелектуали засновували газети по всій країні. У 20 містах було засновано понад 94 види газет.

Наприкінці 1900-х років революційний рух у Китаї набирав обертів, і революціонери почали створювати власну пресу, щоб виступати за демократичну республіку та повалення уряду Цін. Сунь Ятсен був видатною

постаттю в цьому русі, і після арешту цинським урядом у Лондоні він надихнувся на створення революційної газети. Він обрав місцем своєї діяльності Гонконг і заснував “China Daily” (中國日報 – *zhōng guó rì bào*), яка стала першою газетою в Китаї, що висвітлювала буржуазну революцію.

У 1905 році була створена Китайська революційна ліга, що символізувала новий період китайської демократичної революції. Почалися дебати між революціонерами та реформаторами, в центрі яких були питання національної революції, громадянських прав, націоналізації землі та можливості інтервенції з боку імперіалізму. Дебати тривали два роки, обидві сторони були представлені такими газетами, як “Народ” (民報 – *mín bào*), Цині Бао (清議報 – *qīngyì bào*) та “Новий народ” (新民叢報 – *xīnmín cóngbào*). Дебати були спровоковані передмовою Сунь Ятсена в “Народі”, а статті, опубліковані в газетах, атакували ідеї одна одної.

У другій половині 1920-х років різні комуністичні групи по всьому Китаю засновували журнали, які мали на меті пропагувати марксизм серед робітників. Серед таких журналів були “Робоче коло” в Шанхаї, “Голос праці” в Пекіні та “Праця” в Гуанчжоу. Видання містили статті, що пояснювали принципи марксизму, викладали партійні програми та керівні принципи, а також висвітлювали робітничий рух. Популярність журналів серед робітників свідчила про те, що поширення марксизму починало зливатися з робітничим рухом, і це надавало платформу для інтелектуалів для включення в робітничу справу.

З моменту заснування Китайської Народної Республіки в 1949 році в Китаї була створена контрольована урядом система журналістики, яка уважно стежила за політичним та економічним розвитком країни. У 1949-1956 роках у Китаї відбулася реформа ЗМІ, метою якої було створення соціалістичної системи суспільної журналістики. Після заснування Китайської Народної Республіки Центральний комітет КПК і Центральний народний уряд створили громадську мережу новин по всій країні з центром у Пекіні. Інформаційне агентство “Сінхуа” (新通訊社 – *xīntōng xùnshe*) було

центром національних інформаційних агентств, “Женьмінъ жибао” (人民日报 – *rénmín rìbào*) — центром державних газет, а “Китайське національне радіо” (中央人民广播电台 – *zhōngyāng rénmin guǎngbō diàntái*) — центром мережі державного радіо. Приватні газети зіткнулися з багатьма труднощами, включаючи адаптацію до нової реальності, залучення реклами та збереження бізнесу. У відповідь на це уряд провів реформу приватних журналістських агентств, запровадивши систему державно-приватного співробітництва, в рамках якої приватні газети з часом мали перетворитися на державні. Щоб гарантувати, що журналістика слугує інтересам держави, Комуністична партія та уряд ухвалили політику та положення щодо новинної пропаганди, а в 1949 році було створено Головне управління новин. У 1954 році преса також вивчала радянську модель функціонування ЗМІ.

Протягом 10 років до Культурної революції політичні рухи, такі як Чженфен, мали негативний вплив на китайську журналістику, що призвело до появи недостовірних публікацій і контролю над громадською думкою. Під час Культурної революції громадську думку контролювали дві газети і одне періодичне видання. Таблоїди, що з'явилися під час Культурної революції, поширювалися в школах, установах і на заводах, а потім поширилися на все суспільство.

Поява журналістських розслідувань стала значною подією в китайській журналістиці після початку політики реформ і відкритості. Засоби масової інформації, включаючи газети, телебачення, радіо, інтернет та мобільні пристрої, зазнали величезного зростання. Аварія судна “Бохай II” у 1979 році поклала початок журналістським розслідуванням, порушивши політику висвітлення лише позитивних новин, яка існувала з 1957 року. Аварія стала результатом тривалого нехтування безпекою з боку Бюро морської нафтової розвідки та недотримання правил безпеки. Після аварії Бюро спробувало приховати свої помилки. Ця подія викликала хвилю народних хвилювань по всій країні, що призвело до першого після початку політики реформ і відкритості нагляду за новинами з сенсаційним ефектом. Цей репортаж,

опублікований “Молодіжною газетою Китаю” (中国青年报 – *zhōngguó qīngnián bào*) у 1987 році, вважався початком журналістських розслідувань у Китаї, він став зразком контролю за новинами з боку громадської думки, а той рік преса назвала “роком журналістських розслідувань”.

Інтернет став дедалі популярнішим і суттєво вплинув на те, як новини поширювалися по всій країні. Починаючи з 2003 року, Інтернет став важливим засобом передачі новин і викликав широку дискусію завдяки глибині висвітлюваних подій. В Інтернеті доступно багато різних типів колонок з журналістськими розслідуваннями, і коли відбуваються важливі події, конкуренція між медіа-агентствами за висвітлення інформації стає запеклою. В результаті, журналістські розслідування поступово стали основною формою висвітлення новин. Окрім здатності Інтернету оприлюднювати факти протягом тривалого часу, важливу роль відіграє ефективна і широка система зворотного зв'язку. З ростом популярності та розвитку Інтернету громадяни стали активніше долучатися до висвітлення новин — від висловлення своїх поглядів до формування громадської думки та сприяння прогресу і вирішенню конфліктів.

Історія публіцистичного стилю в китайській мові є невід'ємною частиною його сучасних особливостей і важливості в журналістиці.

За визначенням Горелова В.І., публіцистичний стиль — це один із функціональних стилів китайської мови, який містить твори, об'єднані під загальною назвою “публіцистика”. Ці твори присвячені суспільному життю і питанням поточної політики, їхня тематика актуальна і злободенна. Вони часто публікуються в періодиці, такій як газети та журнали, а також в окремих виданнях.

Публіцистика відображає соціальну боротьбу і завжди є продуктом якоїсь ідеології. Твори публіцистичного стилю часто мають пропагандистський та агітаційний характер і виконують функцію впливу на читача. Для того, щоб ці твори могли виконати свою функцію, вони мають бути логічними та добре аргументованими, але водночас володіти якостями

виразного й образного мовлення. Мова публіцистики поєднує риси наукової прози з особливостями художньої літератури, і її особливістю є одночасне використання прийомів вираження, притаманних мові науки та мові художньої літератури, а також постійне переплетіння наукової аргументації та образного опису.

Публіцистичний стиль зазвичай використовується в письмовій формі спілкування, що визначає його особливості відбору та вживання мовних засобів. Як письмовий стиль, він вимагає від автора використання логічних зв'язків, щоб донести свої думки та ідеї до читача.

Що стосується системи лексичних засобів, які використовуються в публіцистичному стилі сучасної китайської мови. Особливе місце в цій системі посідає суспільно-політична лексика, термінологічна лексика, емоційно забарвлена лексика, а також зображально-виражальні засоби.

Суспільно-політична лексика включає в себе слова, які часто використовуються в періодичній пресі. Суспільно-політична лексика китайської мови вирізняється тим, що майже не містить інтернаціональних слів, включених до мови як фонетичні запозичення.

У публіцистичних творах залежно від конкретної тематики використовується термінологічна лексика, включно із загальноекономічною і загальновійськовою, а також спеціальною термінологією, пов'язаною з наукою, технікою, промисловістю і сільським господарством. Суспільно-політична і термінологічна лексика в публіцистичних текстах використовується в прямому, предметно-логічному значенні, і характеризується однозначністю.

У сучасній китайській мові веньянізми, які є запозиченнями зі старої літературної мови веньянь, відіграють певну роль у письмово-книжкових стилях. Вони мають вельми значну питому вагу в деяких творах писемного мовлення. Веньянь — це мова, яка лаконічна і водночас змістовна, тому веньянізми та лексика мови веньянь досі часто використовуються в публіцистиці. У публіцистичній літературі можна знайти словосполучення,

що складаються зазвичай із чотирьох морфем, які побудовані відповідно до лексико-граматичних норм мови веньянь. Деякі з цих словосполучень є фразеологічними виразами або фразеологізмами, що повністю складаються зі слів із вільним значенням.

У сучасній китайській публіцистиці широко використовуються емоційно забарвлені слова та фразеологізми, які мають емоційно-оціночне значення. Крім того, у китайській публіцистиці застосовується лексика високого стилістичного тону. Особливий інтерес викликають випадки використання слів високого стилістичного тону з метою створення іронії та висміювання ідеологічних супротивників. Таке вживання слів створює в них контекстуальне негативне значення, однак, розуміння цього стилістичного прийому може викликати труднощі, оскільки не завжди легко визначити, що конкретно мається на увазі. Однак, визначивши приналежність слів до високого стилістичного тону та розглянувши контекст, можна зрозуміти, як вони використовуються для передачі іронічного значення.

Також використовуються різні зображально-виражальні засоби, як-от образне порівняння, метафора та епітет, що ґрунтуються на категорії алегоричного висловлювання. Зокрема, трапляється саркастична метафора, яка використовується для іронічного висміювання тих, хто поширює неправдиву інформацію. Крім того, в публіцистичних творах часто використовуються ідіоматичні вирази, відомі як ченьюї, які надають їм національного забарвлення.

Що стосується граматичних особливостей, у публіцистичних творах сучасної китайської літератури переважають повні речення замість усічених зворотів мовлення, що використовуються в розмовному стилі. Публіцистичний стиль, як один із функціональних стилів китайської мови, відіграє роль впливу, і тому в творах часто зустрічаються спонукальні речення. Щоб забезпечити струнку систему доказів, публіцистичний стиль широко використовує складні речення, включно з усіма структурно-семантичними типами та різновидами. У результаті використання службових

слів мови байхуа і веньянь утворюється розгалужена система засобів синтаксичного зв'язку, яка надає публіцистичним творам національного забарвлення.

Один з основних жанрів китайської публіцистики, часто представлених у періодичних виданнях, — це коментар (评论 – *pínglùn*). У сучасній періодиці коментар відповідає таким жанрам, як політичні статті, огляди та огляди. Іноді редакційні статті (社论 – *shèlùn*) також можуть бути віднесені до публіцистичних творів, але це не завжди так.

Ще одним поширеним жанром китайської публіцистики є короткий коментар (短评 – *duǎnpíng*), що за обсягом і характером тематики відповідає нотаткам на міжнародні теми або колонці коментатора.

Наприкінці 60-х років з'явився новий жанр публіцистичних нотаток, який отримав назву короткий огляд (小评论 – *xiǎopínglùn*). Зазвичай ці замітки присвячені загальним проблемам і питанням внутрішнього життя Китаю. Цей жанр набув широкого поширення в останні роки. Введення нової назви, ймовірно, було зроблено для відмінності цього типу нотаток від короткого коментарю, який має подібну етимологію з терміном.

1.2. Стилiстичнi особливостi висвiтлення воєнних дiй у ЗМi iнших країн свiту

Аналізуючи мовні особливості висвітлення війни в медіа інших країн, ми можемо краще зрозуміти, як різні народи бачать та інтерпретують глобальні конфлікти. Крім того, ми можемо отримати уявлення про культурні та політичні чинники, які формують їхні погляди.

Наприклад, висвітлення війни у ЗМІ в США може відрізнитися залежно від конкретного ЗМІ та конкретного конфлікту. Однак є кілька загальних стратегій, які часто використовуються для передачі інформації та створення емоційного враження на аудиторію. До них належить використання зображально-виражальних засобів, які можуть включати такі фрази, як “shock

and awe” (шок і трепет) або “the fog of war” (туман війни). Такі фрази можуть створити відчуття нагальності та інтенсивності конфлікту.

Крім того, особисті історії солдатів і цивільних осіб, які постраждали від війни, часто використовуються у висвітленні війни, щоб створити живий зв'язок з аудиторією. Ці історії можуть бути потужним засобом передачі впливу конфлікту на окремих людей і громади.

Висвітлення війни часто включає військовий жаргон і технічні терміни, які можуть бути незнайомі широкому загалу. Це може створити відчуття експертності та авторитетності висвітлення подій, але також може заплутати деяких глядачів.

Також висвітлення війни часто включає політичний аналіз і коментування конфлікту. Це може включати обговорення цілей війни, стратегій, що використовуються, та політичних наслідків конфлікту. Такий аналіз може надати контекст конфлікту і допомогти аудиторії зрозуміти його ширше значення.

Загалом, стилістичні особливості висвітлення війни в американських ЗМІ часто спрямовані на створення відчуття терміновості та емоційного впливу, водночас забезпечуючи інформативне та аналітичне висвітлення конфлікту.

Що стосується стилістичних особливостей висвітлення війни в німецьких ЗМІ, їх можна охарактеризувати формальним і фактологічним тоном, а також опорою на технічну лексику і спеціалізовану термінологію. Точність є важливою рисою висвітлення війни в німецьких ЗМІ, вони вживають чіткі формулювання для опису подій і дій, часто використовують технічні терміни для опису військової техніки, стратегій і тактик.

Щоб залишатися нейтральними і не бути упередженими, німецькі ЗМІ використовують нейтральну мову, уникаючи емоційних або сенсаційних термінів, які можуть бути сприйняті як прихильність до певної сторони. Пасивний стан є поширеним у висвітленні війни в Німеччині, оскільки це вважається способом зберегти об'єктивність і дистанцію від подій, що

описуються.

Німецькі ЗМІ також намагаються уникати використання стереотипів при описі окремих осіб або груп, залучених до конфлікту, прагнучи представити збалансований і різнобічний погляд на ситуацію.

Німецькі ЗМІ також прагнуть до ясності у висвітленні подій, використовуючи просту і лаконічну мову для передачі складних ідей і подій.

Крім того, німецькі ЗМІ часто включають експертні думки науковців, аналітиків та урядовців у висвітлення конфліктів, надаючи додатковий контекст та аналіз.

Нарешті, історичний контекст часто включається в німецькі військові репортажі, підкреслюючи важливість розуміння ширших геополітичних та історичних чинників, що діють у грі.

Загалом, мовні особливості висвітлення війни в німецьких ЗМІ надають пріоритет точності, нейтральності та ясності, прагнучи надати аудиторії всебічний та об'єктивний погляд на події, що висвітлюються.

Переходячи до мовних особливостей висвітлення війни у східних ЗМІ, важливо підкреслити унікальні перспективи та досвід індійських ЗМІ у висвітленні конфліктів, особливо у відносинах з Китаєм. Враховуючи історію конфліктів Індії з її сусідами, індійські ЗМІ мають багатий досвід висвітлення питань, пов'язаних з прикордонними суперечками, національною безпекою та геополітичною напруженістю. Вивчаючи мовні особливості висвітлення війни в індійських ЗМІ, ми можемо глибше зрозуміти складнощі висвітлення конфліктів у регіоні та їхній потенційний вплив на формування глобального сприйняття конфліктів за участю Китаю.

В індійських ЗМІ для висвітлення війни часто використовують різні типи мовних засобів, щоб сформувавши сприйняття конфлікту аудиторією. Висвітлення війни в індійських ЗМІ часто характеризується сильним почуттям національної ідентичності та гордості. Це проявляється у лексики націоналістичного забарвлення, яка підкреслює хоробрість і героїзм індійських солдатів. Такі стилістичні засоби можуть бути потужним

інструментом мобілізації громадської підтримки військових зусиль, але вони також можуть призвести до упередженого висвітлення конфлікту, оскільки основна увага зосереджується на індійській перспективі.

Емоційно забарвлена лексика, з іншого боку, може бути використана для створення відчуття нагальності та впливу. Хоча емоційна риторика може бути ефективною для привернення уваги до людських жертв війни, вона також може бути використана для маніпулювання громадською думкою і посилення певної точки зору.

Релігійна термінологія може використовуватися в конфліктах з релігійним підтекстом. Релігія є важливим аспектом індійського суспільства, і це відображається на мові, що використовується у висвітленні війни. У конфліктах з релігійним підтекстом ЗМІ можуть використовувати релігійну термінологію, наприклад, “джихад” або “священна війна”, щоб описати конфлікт. Однак використання релігійної лексики може також сприяти упередженому погляду на конфлікт та увічненню стереотипів і непорозумінь.

Деякі ЗМІ в Індії можуть використовувати гіперболізацію, щоб привернути увагу аудиторії та збільшити кількість аудиторії. Це можуть бути, наприклад, сенсаційні заголовки. Однак використання такого прийому також може сприяти викривленому баченню конфлікту і приховувати більш тонкі аспекти ситуації.

Використання символу як стилістичного засобу, наприклад, вживання конкретних назв, що мають культурне чи історичне значення, також може бути використано для пробудження почуття національної ідентичності.

Стилістичні особливості висвітлення війни в індійських ЗМІ відображають культурний і політичний контекст країни, з сильним акцентом на національній ідентичності, емоційній мові та релігійних посиленнях. Хоча ці стилістичні особливості можуть бути ефективними для мобілізації громадської підтримки військових зусиль, вони також можуть сприяти формуванню упередженого та однобічного погляду на конфлікт. Важливо, щоб ЗМІ прагнули до точності, об'єктивності та збалансованості у

висвітленні подій, визнаючи при цьому складну та багатогранну природу війни.

Оскільки Японія та Китай є ключовими гравцями в Азійсько-Тихоокеанському регіоні, а їхні медіа відіграють важливу роль у формуванні громадської думки та дискурсу в регіоні, розуміння подібностей та відмінностей між цими системами може допомогти забезпечити ширший регіональний контекст для нашого аналізу китайських ЗМІ.

Японські ЗМІ часто використовують евфемізми для опису насильницьких або жахливих подій. Це можна побачити у використанні терміну “jihen” (інцидент) для опису актів насильства, замість того, щоб використовувати більш прямі та сильні терміни, такі як “війна” або “напад”. Це допомагає применшити серйозність ситуації, а також може мати на меті уникнути паніки або тривоги серед громадськості.

Японські ЗМІ часто зосереджуються на людських історіях, таких як досвід окремих солдатів або цивільних осіб, які постраждали від війни. Це відображає цінність емпатії та емоційного зв'язку в японській культурі. Такі історії можуть бути більш близькими для аудиторії, ніж технічний чи стратегічний аналіз, який може сприйматися як надто абстрактний або відсторонений.

Таким чином публіцистичний стиль японських ЗМІ відображає культурні цінності та норми Японії. Ввічливість, опосередкованість — характерні риси японських новин на воєнну тематику, тоді як пряма критика та конфронтаційна мова уникаються.

Висновки до розділу 1

У першому розділі нами було проаналізовано розвиток китайських ЗМІ, зокрема газетної індустрії, і його вплив на формування публіцистичного стилю китайської мови. Нами було досліджено систему журналістики в Китаї, контрольовану урядом, і виявлено, що завдяки Інтернету громадяни стали активніше долучатися до висвітлення новин та формування громадської

думки.

Нами також було проаналізовано, що публіцистичний стиль є важливим функціональним стилем китайської мови, який використовується в сучасній журналістиці для відображення соціальної боротьби та виконання функції впливу на читача. Тексти публіцистичного стилю мають пропагандистський та агітаційний характер і вимагають від автора логічної аргументації та яскравого стилю мовлення. У публіцистичному стилі важливе місце посідають суспільно-політична та термінологічна лексика. Широко вживаються емоційно забарвлені слова та фразеологізми, лексика високого стилістичного тону, а також виразні засоби, такі як метафора та епітет.

Висвітлення війни в ЗМІ інших країн може відрізнятися залежно від культурних та політичних чинників, які формують погляди людей. Зокрема, в американських ЗМІ такі стилістичні прийоми, як зображально-виражальна лексика та стилістично забарвлена лексика, щоб створити емоційний вплив на аудиторію та надати контекст конфлікту. Однак, таке висвітлення може мати як позитивний, так і негативний вплив на розуміння подій війни. Це, наприклад, сильно відрізняється від японських новин на воєнну тематику, які характеризуються ввічливістю та опосередкованістю, уникаючи прямої критики та категоричної мови.

Висвітлення війни в ЗМІ має велике значення для формування громадської думки та розуміння подій в світі, а отже, важливо зберігати баланс між емоційним та інформативним висвітленням.

РОЗДІЛ 2. СТИЛІСТИЧНІ ЗАСОБИ ВИСВІТЛЕННЯ ВОЄННИХ ДІЙ В КИТАЙСЬКОМУ МЕДІА ДИСКУСІ

Щоб зрозуміти, як медіа висвітлюють воєнні дії, необхідно проаналізувати стилістичні прийоми, які використовують китайські ЗМІ. Вивчення використання як лексичних, так і граматичних засобів може забезпечити більш глибоке розуміння ролі мови, медіа та військової сили в сучасному Китаї, а також пролити світло на складну взаємодію між мовою та медіа у формуванні громадського сприйняття військових дій та підтримці національних інтересів.

2.1. Використання лексико-фразеологічних засобів

Використання лексико-фразеологічних прийомів — невід'ємна частина публіцистичних текстів. Розглянемо приклад статті про майбутній контрнаступ ЗСУ в рамках російсько-української війни [32] і проаналізуємо, як у ній використовуються лексико-фразеологічні прийоми публіцистичного стилю китайської мови.

Стаття містить низку соціально-політичних слів і словосполучень, наприклад: 反攻计划 – *fǎngōng jìhuà* (план контратаки), 弹药短缺 – *dànyào duǎnquē* (нестача боєприпасів). Використання таких термінів, як 国防部 – *guófángbù* (Міністерство оборони), 政府 – *zhèngfǔ* (уряд), 西方援助 – *xīfāng yuánzhù* (західна допомога) може вказувати на те, що конфлікт має міжнародний масштаб і зачіпає інтереси багатьох країн. 前途 – *qiántú* (перспективи), 声誉 – *shēngyù* (репутація) та 利益 – *lìyì* (інтереси) та 支持者 – *zhīchízhě* (прихильники) вказує на те, що конфлікт розглядається в ширшому політичному та соціальному контексті, а не лише як питання військової стратегії. Використання цих термінів створює враження надзвичайно складної та політично напруженої ситуації.

Стаття містить кілька технічних термінів, які стосуються військово-стратегічних питань, таких як 军事情报局 – *jūnshì qíngbào jú* (Військове

розвідувальне бюро), 硬仗 – *yìngzhàng* (запеклий бій) і 巷战 – *xiàngzhàn* (вуличні бої), 俄兵 – *é bīng* (російські війська), 乌兵 – *wū bīng* (українські війська) і 炮火袭击 – *pàohuǒ xíjī* (артилерійський обстріл). Дані терміни допомагають передати гостроту і насильство конфлікту та підкреслити військовий характер ситуації. Використання цих технічних термінів може створити у читача враження, що конфлікт є складним і важким, з високими ставками і значними наслідками для обох сторін.

Стаття містить низку емоційно забарвлених виразів та фразеологізмів. Наприклад: 士气低落 – *shìqì dīluò* (низький моральний дух), 尽全力 – *jìn quánlì* (докладати всіх зусиль).

У статті використовуються виразні засоби для опису ситуації в Україні, Наприклад, 杀戮无止 – *shālù wúzhǐ* (безперервна бійня) тут використовується в метафоричному значенні, підкреслюється насильство та жорстокість конфлікту, що триває. Вирази 火光连天 – *huǒguāng liántiān* (досл. “полум'я, що освітлює небо”); означає інтенсивні бої) та 战场犹如一场噩梦 – *zhànchǎng yóurú yīchǎng èmèng* (поле бою схоже на кошмар) створюють відчуття хаосу та руйнування, а 心理造成了极大打击 – *xīnlǐ zàochéngle jí dà dǎjī* (спричинило великий психологічний удар) та 巴赫穆特每日都困扰于大规模炮攻的威胁之下 – *bāhè mùtè měirì dōu kùnrǎo yú dàgūimó páo gōngde wēixié zhī xià* (Бахмут під загрозою масштабних артилерійських атак). підкреслюють потужний вплив на залучених у конфлікт людей. Загалом, ці засоби можуть справити сильне враження на читача, підкреслюючи серйозність та напруженість ситуації.

Виходячи з нашого аналізу, стаття, швидше за все, справить сильне враження на читача через свою зосередженість на гострих питаннях війни та політики. Використання технічних термінів та емоційно забарвленої мови може створити у читача відчуття напруженості та страху, що робить статтю більш вражаючою та такою, що запам'ятовується. очевидно, що вона значною мірою зосереджена на військових та політичних питаннях.

На відміну від попередньої емоційно забарвленої статті, наступний матеріал подає більш прямий та нейтральний звіт про аварії американських військових гелікоптерів [33]. У подібних статтях ми зазвичай можемо очікувати фактологічного та об'єктивного висвітлення питання, без частого використання емоційно забарвленої лексики чи виразних засобів.

Суспільно-політична лексика включає такі терміни, як 参议院多数党领袖 – *cānyìyuàn duōshùdǎng lǐngxiù* (лідер сенатської більшості), 安全评估 – *ānquán pínggū* (оцінка безпеки).

Але ця стаття містить переважно термінологічну лексику, пов'язану з військовою та авіаційною галузями, таку як 医疗后送直升机 – *yīliáo hòusòng zhíshēngjī* (гелікоптер медичної евакуації) та 训练标准 – *xùnliàn biāozhǔn* (стандарти підготовки), 直升机 – *zhíshēngjī* (гелікоптер), 飞行员 – *fēixíngyuán* (пілот), 飞行小时数 – *fēixíng xiǎoshíshù* (кількість налітаних годин), 机组人员 – *jīzǔ rényuán* (члени екіпажу), 维护人员 – *wéihù rényuán* (обслуговуючий персонал), 风险管理程序 – *fēngxiǎn guǎnlǐ chéngxù* (програма управління ризиками) і 安全协议 – *ānquán xiéyì* (протокол безпеки).

У тексті так само є певна наявність стійких словосполучень, наприклад 人为过失 – *rénwéi guòshī* (людська помилка). Що стосується словосполучень, які мають оціночне значення, можна виділити словосполучення 致命相撞 – *zhìmìng xiāngzhuàng* (фатальне зіткнення).

У статті використовується лексичний стилістичний прийом, такий як повторення ключових термінів, наприклад 事故 – *shìgù* (аварія), щоб підкреслити її значущість у контексті матеріалу.

Зображально-виражальні засоби в цій статті відсутні, оскільки вона написана в фактологічній і прямій манері.

У порівнянні з попередньою емоційно забарвленою статтею, ця стаття представляє більш об'єктивний і фактологічний звіт з цього питання. Вона не містить різких висловлювань або думок, а натомість представляє факти і

висновки звіту. Читач може відчутися себе проінформованим та добре обізнаним у питанні після прочитання статті.

Використання суспільно-політичної та термінологічної лексики допомагає надати конкретні деталі та фактичну інформацію про проблему, а також підвищує її об'єктивність та достовірність. Відсутність емоційної лексики та оціночних суджень підвищує довіру до статті та робить її більш достовірною, а наявність деяких стилістичних прийомів урізноманітнюють і поглиблюють мову статті, зберігаючи при цьому її фактологічний характер.

Розглянемо статтю-коментар, де автор розглядає рішення США продовжити надання військової допомоги Україні [34]. Коментар відрізняється від редакційної статті тим, що представляє особисту точку зору автора, а не офіційну позицію видання, тому для неї характерна більша суб'єктивність.

Стаття містить кілька прикладів суспільно-політичної лексики, таких як 军事援助 – *jūnshì yuánzhù* (військова допомога), 侵吞 – *qīntūn* (аннексувати).

Також присутня термінологічна лексика, зокрема 爱国者 – *àiguózhě* ((Patriot), ракетна система) та “NASAMS” ((Norwegian Advanced Surface-to-Air Missile System), зенітно-ракетний комплекс), 155毫米和105毫米口径火炮弹 – *155 háomǐ hé 105 háomǐ kǒujìng huǒpàodàn* (артилерійські снаряди калібру 155 мм і 105 мм), 榴弹发射器 – *liúdàn fāshèqì* (гранатомет), 装甲架桥车 – *zhuāngjiǎ jiàqiáochē* (броньована інженерна машина для укладання мостів) та 卫星通讯终端 – *wèixīng tōngxùn zhōngduān* (термінал супутникового зв'язку), 特别军事行动 – *tèbié jūnshì xíngdòng* (спеціальна військова операція), 新军援 – *xīnjūnyuán* (нова військова допомога), 任务 – *rènwu* (завдання), 战线 – *zhànxiàn* (лінія фронту) та 武器供应链 – *wǔqì gōngyìngliàn* (ланцюг постачання зброї).

Щодо ідіоматики, її використання можна побачити у чотирискладових фразеологізмах. Наприклад: 包罗万象 – *bāoluó wànxiàng* (всеохоплюючий), 两

全其美 – *liǎngquán qíměi* (безпрограшний), 振奋人心 – *zhènfèn rénxīn* (надихаючий) та 跌至谷底 – *diēzhì gǔdǐ* (досягти дна).

У статті використано кілька забражально-виражальних засобів, таких як метонімія, метафора, персоніфікація та гіпербола. Наприклад, 战争的气息仍在持续 – *zhànzhēngde qìxī réng zài chíxù* (все ще стоїть запах війни) є персоніфікацією. Використання метонімії, а точніше її підвиду, синекдохи, можна побачити в наступному реченні: 五角大楼向乌克兰索赔要求偿还武器采购费用 – *wǔjiǎo dàlóu xiàng wūkèlán suǒpéi yāoqiú chánguǎn wǔqì cǎigòu fèiyòng* (Пентагон вимагає від України заплатити за закупівлю зброї). Нарешті, твердження 这表明西方国家并未免费支持乌克兰, 未来当冲突结束时, 乌克兰或其子孙后代都将承担巨大的债务 – *zhè biǎomíng xīfāng guójiā bìng wèi miǎnfèi zhīchí wūkèlán, wèilái dāng chōngtú jiéshù shí, wūkèlán huò qí zǐsūn hòudài dōu jiāng chéngdān jùdà de zhàiwù* (Це свідчить про те, що Захід не підтримує Україну задарма і що в майбутньому, коли конфлікт закінчиться, Україна або її майбутні покоління залишаться з величезним боргом) використовує гіперболу. Спостерігається також використання засобів виразності, наприклад, метафоричне вживання фрази 露出獠牙 – *lùchū liáoyá* (показувати ікла) для опису дій США щодо України. Крім того, такі фрази, як: 榨干最后一点 – *zhàgān zuìhòu yīdiǎn* (доїти до останньої краплі), 慢慢地掠夺乌克兰的资源 – *mànmànde lüèduó wūkèlánde zīyuán* (Повільно розкрадати ресурси України) та 挥舞起镰刀收割乌克兰 – *huīwǔ qǐ liándāo shōugē wūkèlán* (Косою збирати врожай з України) є метафоричними виразами, які зображують США як агресора щодо України і передають негативне ставлення автора до дій США в Україні. Важливо зазначити, що ці метафори безумовно мають емоційно-оціночне забарвлення.

Автор статті використовує емоційно забарвлену лексику для передачі почуття гніву та розчарування по відношенню до США, використовуючи такі фрази, як “спровокована російська сторона” (惹怒了俄方 – *rěnnùle éfāng*) та

“винуватець загарбання України” (收割乌克兰的罪魁 – *shōugē wūkèlándē zuìkuí*). У статті також декілька раз використано повтори, такі як “розкрадання ресурсів” (资源掠夺 – *zīyuán liùèduó*) та “важкий борговий тягар” (沉重的债务负担 – *chénzhòngde zhàiwù fùdān*), щоб підкреслити негативний, на думку автора, вплив дій США на Україну.

Те, що термінологічна складова значно поступається численним фразеологізмам, метоніміям, метафорам і гіперболам у цій статті, не є дивним з огляду на те, що це саме авторська, а не редакційна стаття. Авторські думки, як правило, більше спрямовані на висловлення точки зору та на переконання читача, ніж на подання фактичної інформації. Тому автор цієї статті значною мірою покладається на зображально-виражальні прийоми та емоційно забарвлену лексику, щоб справити враження на читача.

Емоційна забарвлена лексика, використана в цій статті, допомагає посилити авторську позицію і створити у читача відчуття нагальності. Емоційний тон автора передає його особисту зацікавленість у питанні і змушує читача відчувати себе більш зацікавленим у вирішенні проблеми. Наприклад, використання емоційно забарвлених слів та словосполучень, таких як 侵夺 – *qīnduó* (грабіж) і 罪魁祸首 – *zuìkuí huòshǒu* (головний винуватець), створюють у читача відчуття обурення і гніву, що посилює аргументацію автора.

2.2. Використання граматичних засобів

Дослідивши лексичні особливості публіцистичного стилю в попередньому розділі, варто звернути увагу на характерні граматичні риси, які роблять новини унікальними. Використання певних граматичних засобів може допомогти передати певний настрій або ставлення до предмета, що ще більше впливає на сприйняття та розуміння статті читачем.

Оскільки в попередньому розділі ми вже розглянули особливості коментарів, настав час заглибитися в граматичні аспекти таких статей.

Коментарі, як і будь-які інші публіцистичні статті, покладаються на специфічні граматичні структури та прийоми, щоб ефективно донести свою думку та переконати читача. Вивчаючи ці прийоми, ми можемо краще зрозуміти, як ЗМІ використовують мову, щоб впливати на думки та погляди читача. Для цього ми проаналізуємо статтю-коментар на тему війни в Афганістані [35], щоб дослідити різні граматичні засоби, якими користуються автори.

Назва статті являє собою риторичне запитання, яке ставить під сумнів адекватність простого вибачення американців за свої власні дії в Афганістані: 美国人一句 '歉'就够了吗? – *měiguórén yī jù qiàn jiù gòule ma?* (Невже достатньо, що американці просто вибачаться?). Використання риторичного питання в заголовку має на меті привернути увагу читача і спровокувати його на роздуми. Воно також має на меті викликати у читача почуття сумніву або занепокоєння щодо ефективності простого вибачення. Використання 就 у цьому реченні означає, що простого вибачення недостатньо для вирішення серйозності ситуації. Воно вказує на те, що необхідно вжити більш конкретних заходів для усунення заподіяної шкоди. Таке використання 就 може мати значний вплив на аудиторію, оскільки створює відчуття гостроти проблеми і підкреслює важливість вжиття заходів. Використання риторичного запитання та 就 у цьому реченні є потужними прийомами, які можуть мати сильний вплив на аудиторію. Вони підкреслюють серйозність ситуації і передають відчуття нагальної потреби в діях.

Потрібно так само звернути увагу на той факт, що ця фраза зустрічається далі в тексті ще раз, але в перефразованому вигляді. Фраза 如今美军却仅仅想用一句道歉了事 – *rújīn měijūn què jīnjīn xiǎng yòng yījù dàoqiàn liǎoshì* (Тепер американські військові хочуть залагодити справу простим вибаченням) є повторенням риторичного запитання 美国人一句 '歉'就够了吗?, яке з'являється на початку статті.

Використання слова 恐怖主义 – *kǒngbù zhǔyì* (тероризм) в лапках

свідчить про скептицизм або сумніви щодо легітимності об'єкта атаки. Це свідчить про те, що автор може не вірити в те, що атака дійсно була спрямована на легітимну терористичну ціль. Використання лапок в публіцистичному стилі часто використовується для того, щоб дистанціювати автора від слів або фраз, які він використовує, або вказати на те, що автор представляє точку зору, яка може не бути загальноприйнятою або узгодженою. У цьому випадку можна припустити, що автор ставить під сумнів офіційний наратив або виправдання нападу.

У статті так само зустрічаються приклади непрямой мови, наприклад: 罗马尔告诉总台报道员，无人机袭击发生前，哥哥哥刚刚开着汽车从外面回到家里的院中，车上还载着一个大号的水桶 – *luómǎěr gàosù zǒngtái bàodàoyuán, wúrénjī xíjī fāshēng qián, gēgē gē gānggāng kāizhe qìchē cóngwàimiàn huídào jiālǐ de yuàn zhōng, chē shàng hái zàizhe yīgè dàhào de shuǐtǒng* (Емаль розповів Генеральній службі новин, що перед атакою безпілотною його брат щойно повернувся на подвір'я сім'ї з вулиці на своїй машині, яка везла велике відро з водою). Використання непрямой мови в публіцистичних статтях на військову тематику може додати репортажу достовірності та об'єктивності. Коли журналіст пише про військову подію, він може не бути її безпосереднім свідком, але він міг розмовляти з тим, хто був. У випадку наведеного нами речення, журналіст передає розповідь очевидця. Крім того, використання непрямой мови в цьому контексті може також допомогти гуманізувати жертв атаки, оскільки читач зможе побачити в них реальних людей, які мають сім'ї та домівки, а не просто жертв війни.

Подібним реченням також є 一些西方媒体后来也到过这里，他们一边拍摄院子里被炸毁的汽车，一边询问他们车上的“炸药”是不是被转移走了 – *yīxiē xīfāng méitǐ hòulái yě dàoguò zhèlǐ, tāmen yībiān pāishè yuànzi lǐ bèi zhà huǐ de qìchē, yībiān xúnwèn tāmen chē shàng de “zhà yào” shì bùshì bèi zhuǎnyí zǒule* (З того часу деякі західні ЗМІ відвідали цей район, знімаючи підірвані автомобілі у дворі і запитуючи, чи була вилучена “вибухівка” з їхніх машин).

Окрім непрямой мови, тут можна зустріти використання стверджувально-заперечної форми питання в 一边询问他们车上的“炸药”是不是被转移走了 – *yībiān xúnwèn tāmen chē shàng de “zhà yào” shì bùshì bèi zhuǎnyí zǒule*, яке також є одним з прийомів стилістичного синтаксису в публіцистиці. Включення 炸药 – в лапки також додає реченню відчуття сумніву та скептицизму, вказуючи на те, що автор не погоджується з твердженням, що в машині була вибухівка, а натомість подає його як можливість або твердження, зроблене іншими. Це ще раз підкреслює необхідність ретельного розгляду та перевірки представленої інформації.

У статі також можна побачити використання прямої мови. Наприклад: 马苏德说：“如果一个美国公民遭遇了这样的事情，美国政府肯定会做很多的调查，现在我们阿富汗一个家庭有10个人被杀，全世界都应该去追究这件事，质问美国为什么要这样做。” – *mǎsūdé shuō: “Rúguǒ yīgè měiguó gōngmín zāoyùle zhèyàng de shìqíng, měiguó zhèngfǔ kěndìng huì zuò hěnduō de diàochá, xiànzài wǒmen āfūhàn yīgè jiātíng yǒu 10 gèrén bèi shā, quán shìjiè dōu yīnggāi qù zhuījìu zhè jiàn shì, zhìwèn měiguó wèishéme yào zhèyàng zuò.”* (Масуд сказав: “Якби щось подібне сталося з американським громадянином, уряд США, безумовно, провів би велике розслідування, і тепер, коли в Афганістані вбито 10 осіб з однієї сім’ї, світ повинен відреагувати на це і запитати, чому США так чинять”). Крім того, пряма мова закінчується запитанням 质问美国为什么要这样做? – *zhìwèn měiguó wèishéme yào zhèyàng zuò?*, яке можна класифікувати як риторичне, воно спонукає читачів критично поставитися до дій уряду США. Це запитання також слугує для привернення уваги до обговорюваної теми та створює відчуття нагальності вирішення проблеми. Загалом, використання прямої мови і риторичного питання в цьому реченні допомагає створити більш тісний зв’язок з читачами.

Як ми вже дослідили раніше, коли розглядали лексико-фразеологічні засоби публіцистичного стилю, статті-коментарі можуть містити більше емоційних та упереджених висловлювань і ця стаття не стала виключенням.

Стаття починається з риторичного запитання, яке задає тон решті матеріалу. Риторичні запитання часто використовуються для того, щоб привернути увагу аудиторії та переконати її розглянути певну точку зору. Використання лапок для вираження сумніву свідчить про те, що автор може скептично ставитися до тверджень деяких західних ЗМІ, що може розглядатися як форма упередженості.

Розглянемо іншу статтю, на цей час редакційну, про збройний конфлікт в Судані [36]. З точки зору граматичних особливостей, можна лише зазначити, що стаття переважно використовує пряму та непряму мову для передачі заяв, зроблених різними особами та організаціями. Наприклад, 当地时间4月17日, 联合国主管人道主义事务副秘书长兼紧急救济协调员马丁·格里菲思发表声明, 表示苏丹近期爆发的冲突对苏丹人民将是“毁灭性的挫折” – *dāngdì shíjiān 4 yuè 17 rì, liánhéguó zhǔguǎn réndào zhǔyì shìwù fù mìshū zhǎng jiān jǐnjí jiùjì xiétíáo yuán mǎdīng-gé lǐ fēi sī fābiǎo shēngmíng, biǎoshì sūdān jìngqí bàofā de chōngtú duì sūdān rénmín jiāng shì “huǐmiè xìng de cuòzhé”* (17 квітня, Мартін Гріффітс, заступник Генерального секретаря ООН з гуманітарних питань і Координатор надзвичайної допомоги, виступив із заявою, в якій заявив, що нещодавній конфлікт у Судані стане “катастрофою” для суданського народу); 综合路透社和法新社报道, 当地时间17日, 联合国秘书长苏丹问题特使福尔克·佩尔特斯 (Volker Perthes) 表示, 苏丹武装部队和快速支援部队之间的武装冲突已造成至少185人死亡, 1800多人受伤 – *zònghé lùtòu shè hé fǎ xīn shè bàodào, dāngdì shíjiān 17 rì, liánhéguó mìshū zhǎng sūdān wèntí tèshǐ fú ěr kè-pèi ěr tè sī (Volker Perthes) biǎoshì, sūdān wǔzhuāng bùduì hé kuàisù zhīyuán bùduì zhī jiān de wǔzhuāng chōngtú yǐ zàochéng zhìshǎo 185 rén sǐwáng, 1800 duō rén shòushāng* (Щонайменше 185 людей загинули і понад 1800 отримали поранення в результаті збройних зіткнень між Суданськими збройними силами і Силами швидкого реагування, заявив Фолькер Пертес, спеціальний посланник Генерального секретаря ООН в Судані, згідно з повідомленнями агентств Reuters і AFP). Або 他呼吁, “战

斗必须停止” – *tā hūyù*, “*zhàndòu bìxū tíngzhǐ*” (“Бойові дії повинні припинитися”, — закликав він) як приклад прямої мови.

Варто зазначити, що стаття написана в прямолінійному і фактологічному стилі, з акцентом на передачу інформації, а не на використання складних стилістичних прийомів. Це характерно для багатьох редакційних статей, які, як ми могли помітити, надають перевагу ясності та лаконічності, а не складному написанню.

З точки зору структури речень, стаття в основному складається з коротких стверджувальних речень, які передають інформацію в чіткій і лаконічній формі. Використання прямої та непрямой мови також урізноманітнює синтаксис статті, надаючи відчуття безпосередності та достовірності інформації.

Загалом, хоча стаття може не вирізнятися граматичними особливостями чи стилістичним багатством, вона ефективно передає важливу інформацію про конфлікт, що триває в Судані, і нагальну потребу в гуманітарному втручанні для подолання кризи.

Окрім коментарів та редакційних статей, короткий коментар став популярним форматом для передачі критичного погляду на поточні події та соціальні проблеми. Розглянемо подібну статтю на тему виведення американських військ з Афганістану [37].

Повторення терміну 美式民主 – *měishì mínzhǔ* в лапках, що перекладається як “американська демократія”, зустрічається в статті кілька разів. Таке повторення використовується як стилістичний прийом, що підкреслює іронічність і суперечливість, на думку автора, концепції демократії американського зразка. За тим самим принципом в статті зустрічається слово 重建 – *chóngjiàn* (відбудовувати) в контексті “重建” 阿富汗 – “*chóngjiàn*” *āfùhàn* (відбудовувати Афганістан), де автор використовує слово “відбудовувати” в лапках, застосовуючи прийом іронії, що, як ми вже дослідили, доволі часто можна зустріти в публіцистичному стилі китайської

МОВИ.

Автор використовує прийом емпізи в реченні 历史和现实反复证明, 切实尊重阿富汗主权、独立和领土完整, 切实尊重阿富汗人民自主决定自身前途命运的权利, 切实改变将自身模式强加于人的错误做法, 切实改变动辄施压制裁甚至使用武力的霸道行径, 才是这片饱受战乱的土地实现和平与发展的根本之道 – *lìshǐ hé xiànré shí fǎnfù zhèngmíng, qièshí zūnzhòng āfūhàn zhǔquán, dúlì hé lǐngtǔ wánzhěng, qièshí zūnzhòng āfūhàn rénmin zìzhǔ juédìng zìshēn qiántú mìngyùn de quánlì, qièshí gǎibiàn jiāng zìshēn móshì qiángjiā yú rén de cuòwù zuòfǎ, qièshí gǎibiàn dòngzhé shī yā zhìcái shènzhì shǐyòng wǔlì de bàdào héng jìng, cái shì zhè piàn bǎo shòu zhànluàn de tǔdì shíxiàn héping yǔ fāzhǎn de gēnběn zhī dào* (Історія і реальність неодноразово демонстрували, що справжня повага до суверенітету, незалежності і територіальної цілісності Афганістану, справжня повага до права афганського народу визначати власне майбутнє і долю, справжня зміна помилкової практики нав'язування власної моделі іншим, зміна авторитарної поведінки, яка часто вдається до тиску, санкцій і навіть застосування сили, — це фундаментальний шлях для цієї зруйнованої війною країни до миру і розвитку). Повторення 切实 – (справжній) допомагає створити відчуття невідкладності і може справити сильне враження на читача і спонукати його замислитися над важливістю цих питань.

Автор використовує емпізу, як інструмент писемного мовлення, який використовується для посилення емоційної виразності повідомлення та підкреслення важливості певного елемента, щоб передати сильний і потужний меседж.

Як у коротких коментарях, так і в коментарях використовується багато емоційних та експресивних граматичних елементів публіцистичного стилю, спрямованих на ефективну передачу інформації. Але, як ми могли помітити, в коротких коментарях від автора зазвичай вимагається висловити свою думку або точку зору на тему в стислій і переконливій формі, часто в межах

обмеженої кількості слів. Це вимагає від автора використання сильної та впевненої мови, а також застосування таких прийомів, щоб створити переконливий аргумент, який запам'ятається надовго.

Висновки до розділу 2

У цьому розділі було проведено глибоке дослідження статей китайських ЗМІ на воєнну тематику. Під час проведення нашого дослідження ми зосередилися на вивченні лексико-стилістичних та граматичних засобів висвітлення воєнних дій в китайському медіа дискурсі. Наші дослідження дозволили нам встановити, що найбільш популярними видами публіцистичних текстів в китайських ЗМІ є коментарі, редакційні статті та короткі коментарі. Хоча вони мають певну схожість, між ними існують чіткі відмінності у стилі, обсязі та використанні мови.

Редакційні статті, як правило, більш фактологічні та об'єктивні за своїм характером і часто використовують технічну та суспільно-політичну термінологію, наприклад, назви озброєнь і військових частин. У контексті висвітлення воєнних конфліктів у китайських ЗМІ редакційні статті можуть зосереджуватися на технічних і тактичних аспектах конфлікту, а також на політичних і дипломатичних наслідках. Речення в редакційних статтях, як правило, короткі і стверджувальні, оскільки метою є надання чіткого і стисло повідомлення.

З іншого боку, коментар — це тип авторської статті, який є більш суб'єктивним за своєю природою. У коментарях часто використовуються численні фразеологізми, метонімії, метафори та гіперболи, емоційно забарвлена лексика та зображально-виражальні засоби, щоб висловити думку або точку зору автора на певне питання. У контексті китайських ЗМІ, що висвітлюють військові конфлікти, коментарі можуть зосереджуватися на емоційних і гуманістичних аспектах конфлікту, таких як вплив на цивільне населення, хоробрість солдатів і потреба в мирі. У коментарях може використовуватися менше військової термінології та більше емоційної мови,

щоб передати думку автора.

Нарешті, короткий коментар схожий на коментар, але він має обмеження на кількість слів, тому він повинен бути більш стислим і по суті. Короткий коментар зазвичай пишеться у відповідь на конкретну подію або проблему, і в ньому автор може використовувати емпфузу, щоб підкреслити свою точку зору. У контексті статей китайських ЗМІ на воєнну тематику короткий коментар може бути написаний у відповідь на нещодавні військові дії, і в ньому може використовуватися емоційно забарвлена мова та категоричні висловлювання, щоб донести до читача точку зору автора статті.

ВИСНОВКИ

Отже, під час дослідження стилістичних аспектів публіцистичних текстів з військової тематики в китайських ЗМІ ми дійшли до таких висновків та результатів:

1. Розвиток китайських ЗМІ, зокрема газетної індустрії, протягом багатьох років зазнав значних змін. Від контрольованої урядом медіа системи до більш відкритої для участі громадськості завдяки Інтернету, китайські ЗМІ зробили значний вплив на формування публіцистичного стилю китайської мови.
2. Публіцистичний стиль — це важливий функціональний стиль китайської мови, який відіграє вирішальну роль у сучасній журналістиці. Використання суспільно-політичної та термінологічної лексики є критично важливим для публіцистичного стилю, а емоційно забарвлена лексика та зображально-виражальні засоби широко використовуються для створення потужного впливу на читача.
3. Висвітлення глобальних конфліктів у китайських ЗМІ відрізняється від їх висвітлення в інших країнах через культурні та політичні чинники. Китайські ЗМІ відображають прагнення країни формувати громадську думку всередині країни, часто висвітлюючи події таким чином, щоб посилити позицію та політику уряду.
4. Висвітлення військових конфліктів у китайських ЗМІ характеризується використанням різних типів статей, включаючи редакційні статті, коментарі та короткі коментарі. Редакційні статті, як правило, більш об'єктивні та технічні, а коментарі більш суб'єктивні та емоційні.
5. Редакційні статті використовують короткі та стверджувальні речення, щоб надати чітке і лаконічне повідомлення, в той час, як в коментарях використовуються складні та спонукальні речення і такі виразні засоби, як метонімії, метафори і гіперболи, щоб передати

думку автора. У коротких коментарях, через обмежений обсяг, використовуюється багато емоційно забарвленої лексики та зображально-виражальних засобів, щоб підкреслити авторську точку зору.

6. Висвітлення військових конфліктів у китайських ЗМІ дає унікальний погляд на події, поєднуючи технічні знання з емоційно забарвленими висловлюваннями, задля передачі різних аспектів конфліктів.

Цінність цієї роботи полягає в тому, що нами було проведено комплексне дослідження складних стилістичних аспектів публіцистичного стилю в контексті висвітлення військових конфліктів у китайських ЗМІ. Наші результати можуть допомогти розширити розуміння того, як китайські ЗМІ описують військові конфлікти та як вони використовують мовні засоби для досягнення певних цілей. Крім того, наша робота може бути корисною для дослідників, які цікавляться військовими конфліктами та медіа-аналітикою, а також для тих, хто працює у галузі міжкультурної комунікації та перекладу.

论文摘要

所有国家的媒体都对军事行动感兴趣，并影响公众舆论和政治决策。在中国，媒体在报道军事行动方面发挥着特别重要的作用，了解他们如何做到这一点对于了解中国在国际舞台上的影响力至关重要。对于在中国媒体工作的译员来说，学习与军事有关的文本的语言方面是至关重要的。他们不仅要有良好的翻译技巧，还要了解这些文本产生的文化、政治和社会背景。

本文旨在对中国媒体上发表的军事题材的新闻文本的文体进行详细分析。主要目标是确定此类文本中使用的语言特征，并研究这些特征如何影响文本的整体内容和语气。本文的主题是中国军事题材新闻文本的文体问题。

第一章研究了中国媒体的发展及其对汉语新闻风格形成的影响。研究发现，新闻文体是汉语的一种重要功能文体，用来反映社会斗争，影响读者。新闻文体使用社会政治和术语词汇，以及带有情感色彩的词和短语。其他国家的媒体对战争的报道可能有所不同，这取决于形成人们观点的文化和政治因素。在情感性报道和信息性报道之间保持平衡是很重要的，因为媒体对战争的报道对于塑造公众舆论和理解世界上发生的事件非常重要。

第二部分研究了中国媒体关于战争的文章。作者重点研究了报道军事行动的词汇、文体和语法手段。研究表明，中国媒体中最受欢迎的新闻文本类型是评论、社论和短评。社论通常是事实和客观的，使用技术和政治术语，而评论是主观的意见文章，使用短语、隐喻、比喻、夸张和情感词汇。短评的字数有限，通常用于回应一个具体的事件或问题，目的是为了更简明扼要，直奔主题。

通过研究中国媒体在军事题材上的新闻风格特点，我们得出结论：中国媒体的发展，特别是报业的发展，这些年来经历了重大的变化。从政府控制的媒体系统到因互联网而更加开放的公众参与系统，中国媒体对中文的新闻风格产生了重大影响，中国媒体对军事冲突的报道提供了独特的视角，将技术知识与情感语言相结合，传达出冲突的不同方面。

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Allan, S., & Zelizer, B. (Eds.). (2004). Reporting war: Journalism in wartime (1st ed.). Routledge.
2. Chandrashekar, V. (2019, March 1). India's media is war-crazy. Foreign Policy. URL: <https://foreignpolicy.com/2019/03/01/indias-media-is-war-crazy/>
3. Fahmy, S. S. (2007). Embedded versus unilateral perspectives on Iraq War. Newspaper Research Journal, 28(3), 94-107.
4. Gilboa, E. (Ed.). (2002). Media and conflict: Framing issues, making policy, shaping opinions. Transnational Publishers.
5. Gottlieb, N. (2005). Language and society in Japan. Cambridge University Press.
6. Guo, Yi. 2021. Transnational Journalism History and China Matters. TMG Journal for Media History 24 (1-2): 1–21.
7. Gupta, A. (2012). Determinants of international news coverage by Indian English-language newspapers. William Allen White School of Journalism and Mass Communications and University of Kansas.
8. Hartmut Walravens. (2006) The Early East Asian Press in the Eyes of the West. Some bibliographical notes. World Library and Information Congress, 72nd General Conference and Council of the International Federation of Library Associations and Institutions (IFLA), Seoul, Korea
9. Horten, G. (2013). The mediatization of war: A comparison of the American and German media coverage of the Vietnam and Iraq Wars. Media, War & Conflict, 6(1), 29-53.
10. Kamalipour, Y. R., & Snow, N. (Eds.). (2004). War, Media, and Propaganda: A Global Perspective (1st ed.). Rowman & Littlefield Publishers.
11. Li, N. (2001). From Revolutionary Internationalism to Conservative

Nationalism: The Chinese Military's Discourse on National Security and Identity in the Post-Mao Era. United States Institute of Peace.

12. Liu, S. (2014). A Comparative Study between Chinese and English News Leads. Paper presented at the International Conference on Education, Language, Art and Intercultural Communication (ICELAIC 2014).
13. Luo, Z. (2020). Politicalization or professionalism? A case study of the military's discourse in China. *Journal of Contemporary China*, 48(1), 72-88.
14. Ma, Z. C. (2018). English stylistics in a Chinese-English literary translation classroom. *The Interpreter and Translator Trainer*, 12(4), 1-17.
15. MacKinnon, S. R. (1997). Toward a history of the Chinese press in the Republican period. *Modern China*, 23(1), 3-32.
16. Madrid-Morales, D. O., & Shen, D. (2012). Stylistics in China in the new century. *Language and Literature*, 2.
17. Markham, T. (2011). *The politics of war reporting: Authority, authenticity and morality*. Manchester, UK: Manchester University Press.
18. Mittler, B. (2007). *Between discourse and social reality: The early Chinese press in recent publications*. MCLC Resource Center Publication.
19. Papacharissi, Z. (2008). News Frames Terrorism: A Comparative Analysis of Frames Employed in Terrorism Coverage in U.S. and U.K. Newspapers. *The International Journal of Press/Politics*, 13(1), 52-74.
20. Robinson, P. (2002). *The CNN effect: The myth of news, foreign policy and intervention* (1st ed.). Routledge.
21. Shendurnikar, N. (2012). Conflicts in South Asia: Dissecting Media's Role in Kashmir, Sri Lanka and Nepal. *A Biannual Journal of South Asian Studies*, 5(2), 269-293.
22. Shi, X., & Wei, L. (2022). Stance taking in English and Chinese news headlines. *Advances in Journalism and Communication*, 10(1), 1-9.

23. Sontag, S. (2003). *Regarding the Pain of Others*. Farrar, Straus and Giroux.
24. Walravens, H. (2006). The early East Asian press in the eyes of the West: Some bibliographical notes. In A. Williams, & M. F. Suarez (Eds.), *Newspapers of the world online: U.S. and international perspectives* (pp. 13-24). K. G. Saur.
25. Wang, H. (2023). *Disrupting Chinese journalism: Changing politics, economics, and journalistic practices of the legacy newspaper press*. Routledge.
26. Wang, R. (2022). *A history of modern Chinese journalism and communication* (1st ed.).
27. Wasserman, H. (2022). How effective are Chinese media in shaping audiences' attitudes towards China? A survey analysis in Kenya, Nigeria, and South Africa. *Online Media and Global Communication*.
28. Weston, T. B. (2010). China, professional journalism, and liberal internationalism in the era of the First World War. *Pacific Affairs*, 83(2), 327-347.
29. Yang, A. (2012). *Understanding the Changing Chinese Media: Through the Lens of Crises*. University of Southern California.
30. Zhao, Y., & Sun, P. (2020). *A History of Journalism and Communication in China (Chinese Perspectives on Journalism and Communication)* (1st ed.). *Chinese Perspectives on Journalism and Communication*.
31. Горелов, В.И. (1979). *Стилистика современного китайского языка*. М.: Просвещение, с.123-128.
32. HNR (2023.04.19). 急需一场大胜利，乌军情报局长号召反攻：不能让俄军追着打了。 URL: <https://www.163.com/dy/article/I2MQ93I8051593P7.html>
33. Xinhua (2023.04.14). 美媒：美军直升机事故频发 超90%是人为过失。 URL: http://www.news.cn/mil/2023-04/14/c_1212080635.htm
34. Tengxun (2023.04.08). 不装了，美方终于露出獠牙，挥舞起镰刀收割

乌克兰，侵吞乌资源。URL: <https://new.qq.com/rain/a/20230408A07LTM00>

35. CCTV News (2021.09.19). 总台报道员重返惨剧现场 受害者亲友：美国人一句“道歉”就够了吗？！ URL: <http://m.news.cctv.com/2021/09/19/ARTIfrrhhSjUHufBsngIUBUKL210919.shtml>

36. Huanqiu (2023.04.18). 苏丹武装冲突已致185人死亡！所有员工“就地避难”！联合国紧急呼吁。 URL: <https://world.huanqiu.com/article/4CXTI2V5D2L>

37. China News (2021.09.01). 短评：完成阿富汗撤军，会是“美式民主”输出的终结吗？ URL: <https://www.chinanews.com.cn/dxw/2021/09-01/9555847.shtml>